Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj
Gregorčičeva 27
1000 Ljubljana

Kratke analize

Poslovanje trgovskih gospodarskih družb v letih 2024 in 2025

Mojca Koprivnikar Šušteršič

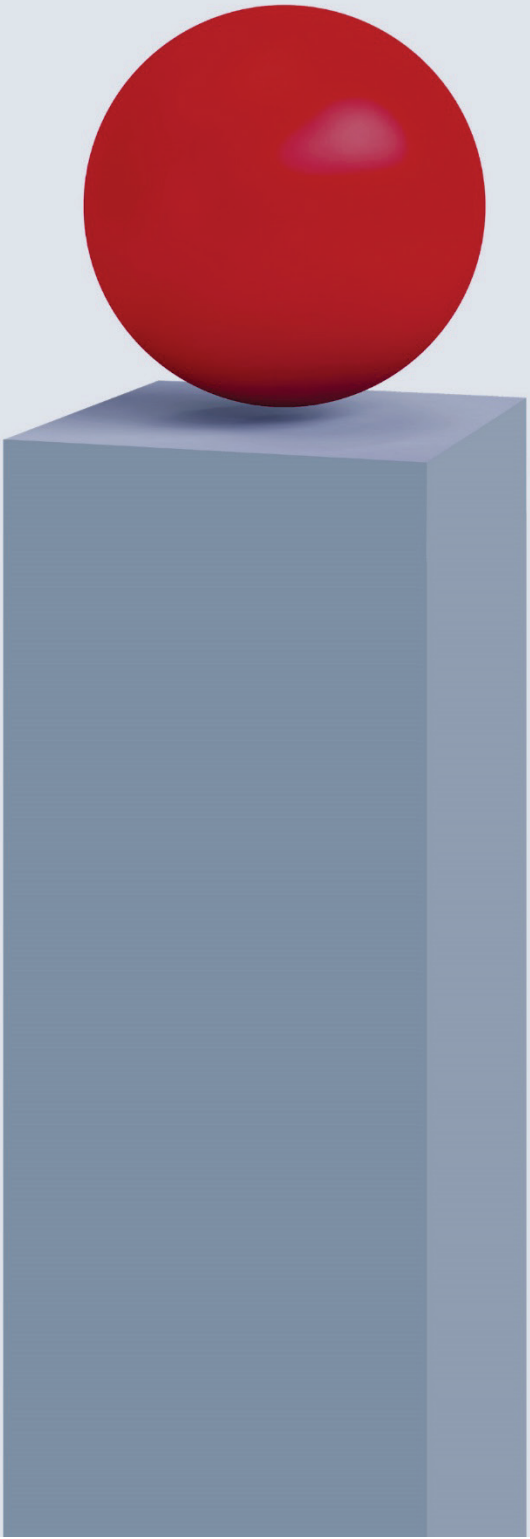

www.umar.gov.si

Zbirka Kratke analize

Poslovanje trgovskih gospodarskih družb v letih 2024 in 2025

Izdajatelj:
Urad RS za makroekonomske analize in razvoj
Gregorčičeva 27
1000 Ljubljana

Avtor: Mojca Koprivnikar Šušteršič

Tehnično urejanje: Mojca Bizjak

Ljubljana, avgust 2026

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici
COBISS.SI-ID 287898627
ISBN 978-961-6839-75-4 (PDF)

Spletna lokacija publikacije: https://umar.gov.si/publikacije/kratke-analize/publikacija/poslovanje-trgovskih-gospodarskih-druzb-v-letih-2024-in-2025

Publikacija je brezplačna.

©2026, Urad RS za makroekonomske analize in razvoj
Razmnoževanje publikacije ali njenih delov ni dovoljeno.
Objava besedila in podatkov v celoti ali deloma je dovoljena le z navedbo vira.

Vsebina

Povzetek 1
1 Uvod 2
2 Poslovanje trgovskih gospodarskih družb 3
3 Poslovanje družb v trgovini na debelo 7
4 Poslovanje družb v trgovini na drobno 9
5 Zaključek 13
6 Priloga 14
Literatura in viri 16

Povzetek

V kratki analizi proučimo statistične podatke iz bilanc stanja in izkaza poslovnega izida gospodarskih družb v dejavnosti trgovina (G), ki spada med največje dejavnosti slovenskega gospodarstva. Zanimajo nas glavne značilnosti poslovanja in njihovega premoženjsko-finančnega položaja. Analiza večinoma zajema poslovanje le v letih 2024 in 2025, saj je s spremembo Standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2025 (SKD 2025) v dejavnosti trgovine prišlo do večjih sprememb glede na klasifikacijo, ki je bila v veljavi od leta 2008, kar ne omogoča neposredne primerjave poslovanja med leti.

Dejavnost trgovine je bila tudi v letu 2025 ena najpomembnejših dejavnosti slovenskega gospodarstva, saj je po dodani vrednosti, neto čistem dobičku, številu družb in zaposlenih zaostala le za predelovalnimi dejavnostmi. Leta 2025 so družbe trgovine ustvarile 17 % skupne dodane vrednosti gospodarskih družb. Ob rahlem zmanjšanju števila zaposlenih so še nekoliko bolj kot dodano vrednost povečale produktivnost dela. Kljub višjim stroškom dela zaradi rasti plač je delež stroškov dela v dodani vrednosti ostal nižji od povprečja vseh gospodarskih družb, zadolženost pa se je še zmanjšala.

Poslovanje trgovskih družb se je v letu 2025 izboljšalo. Neto čisti dobiček se je povečal na 1,4 milijarde evrov. Poslovanje so izboljšale družbe trgovine na drobno, družbe trgovine na debelo pa so ohranile približno enako raven dobička kot leto prej. Gospodarnost poslovanja je ostala nespremenjena, vendar se je povečal pribitek nad stroški, zlasti v trgovini na drobno. K boljšim rezultatom je pomembno prispevalo tudi občutno izboljšanje finančnega poslovanja.

V trgovini na debelo so k rasti dodane vrednosti in produktivnosti največ prispevale družbe s farmacevtskimi in medicinskimi izdelki ter trgovina z gradbenim materialom in kovinskimi proizvodi, medtem ko je skupni neto čisti dobiček zaradi slabšega finančnega poslovanja ostal skoraj nespremenjen. Trgovina na drobno pa je dosegla izrazitejše izboljšanje rezultatov predvsem v nespecializirani trgovini z živili, pijačami ali tobačnimi izdelki ter v trgovini z motornimi gorivi, kjer so se po predhodnih nihanjih poslovni rezultati ponovno okrepili. Kljub izboljšanju pa so pribitki v teh dveh dejavnostih ostali pod najvišjimi ravnmi iz leta 2021.

1 Uvod

Podatki iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida gospodarskih družb[1] omogočajo ažurnejše (kot npr. strukturne statistike podjetij) oziroma podrobnejše (kot npr. nacionalni računi) spremljanje gibanj v trgovinski dejavnosti. Uporabljeni podatki za razliko od strukturnih statistik ali nacionalnih računov ne vključujejo rezultatov vseh poslovnih subjektov (poleg gospodarskih družb so to še samostojni podjetniki, zadruge, društva, pravne osebe zasebnega in javnega prava), kljub temu pa z analizo podatkov o poslovanju gospodarskih družb zajamemo večji del dodane vrednosti celotne trgovinske dejavnosti.

Z letom 2025 je prišlo do spremembe Standardne klasifikacije dejavnosti (SKD), s katero je pri dejavnosti trgovine glede na predhodno klasifikacijo, ki je bila v veljavi od leta 2008, prišlo do večjih sprememb. Oddelek 45 (Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil) se je tako razdelil v več oddelkov: 46 (Trgovina na debelo), 47 (Trgovina na drobno) in 95 (Popravila in vzdrževanje računalnikov, izdelkov za široko rabo, motornih vozil in motornih koles) v področju T (Druge dejavnosti). Prav tako so za posredniške dejavnosti, ki so se zaradi tehnološkega napredka digitalnih platform izjemno razmahnile, uvedene ločene skupine ali razredi/podrazredi v oddelkih, kamor se uvrščajo proizvedeno blago in ponujene storitve[2]. Nove kategorije vključujejo vse nefinančne posredniške storitve, ki so pomemben sestavni del dobave osnovnega blaga ali storitev. Dejavnost trgovine po novi SKD vključuje samo dva oddelka: 46 (Trgovina na debelo) in 47 (Trgovina na drobno). Delež dodane vrednosti dejavnosti trgovine v celotni dodani vrednosti gospodarskih družb se je tako glede na SKD 2008 nekoliko zmanjšal[3], a dejavnost po deležu dodane vrednosti, neto čistega dobička in števila družb ter števila zaposlenih v celotni vrednosti ostaja med največjimi dejavnostmi slovenskega gospodarstva. Po vseh omenjenih kazalnikih je dejavnost trgovine takoj za predelovalnimi dejavnostmi.

Zaradi navedenih sprememb SKD v tokratni kratki analizi analiziramo statistične podatke iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida gospodarskih družb trgovine le v letih 2024 in 2025, pri čemer za obe leti uporabimo podatke iz zaključnih računov za leto 2025, ki vključujejo le družbe, ki so poslovale v letu 2025. Pri nekaterih pomembnejših panogah, pri katerih ni prišlo do sprememb SKD, se osredotočamo na daljše časovno obdobje. To so predvsem: 46.46 Trgovina na debelo s farmacevtskimi in medicinskimi izdelki, 47.3 Trgovina na drobno z motornimi gorivi in 47.110 Nespecializirana trgovina na drobno, predvsem z živili, pijačami ali tobačnimi izdelki. Zanimajo nas glavne značilnosti poslovanja in njihov premoženjsko-finančni položaj. Vse kategorije primerjamo v tekočih cenah, številne primerjave predstavimo tudi grafično.

[1] Objavlja jih AJPES na podlagi letnih poročil, ki jih enkrat letno predložijo gospodarske družbe.
[2] Izjema so dejavnosti finančnega posredništva, ki se uvrščajo v področje L (Finančne in zavarovalniške dejavnosti).
[3] Za leto 2024 je imela dejavnost trgovine po SKD 2008 17,3-odstoten delež, po novi SKD pa 17-odstoten.

2 Poslovanje trgovskih gospodarskih družb

Dejavnost trgovine po dodani vrednosti in neto čistem dobičku gospodarskih družb ter po številu družb in zaposlenih spada med največje dejavnosti slovenskega gospodarstva. Po vseh omenjenih kazalnikih je dejavnost **trgovina (G)** takoj za največjimi predelovalnimi dejavnostmi. Trgovske družbe po vseh kazalnikih obsegajo med 17 % in 19 % vrednosti vseh gospodarskih družb. Dejavnost je razdeljena na dva oddelka: *trgovina na debelo (G 46)*, ki je največja po deležu dodane vrednosti (52 %), in *trgovina na drobno (G 47)*, ki je največja po številu zaposlenih (57 %). Oba oddelka sta nadalje razdeljena v več različno velikih panog. Trgovino na debelo sestavlja več precej enakovrednih panog, v trgovini na drobno pa prevladuje panoga 47.1 Nespecializirana trgovina na drobno.

Slika 1: Znotraj trgovine na debelo je več panog precej enakovrednih, v trgovini na drobno pa prevladujejo trgovine, ki pretežno prodajajo živila, pijačo ali tobačne izdelke

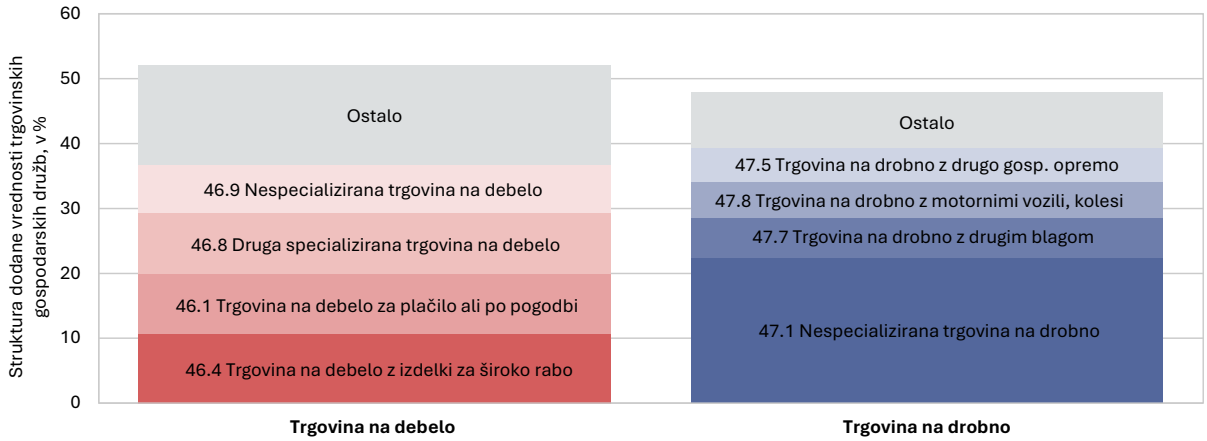

Vir podatkov: AJPES (2026), lastni izračuni.

Dodana vrednost in produktivnost dela v družbah trgovine sta se v letu 2025 povečali približno toliko kot v povprečni gospodarski družbi. Dodana vrednost se je v letu 2025 povečala za 4,5 %, podobno kot v povprečni družbi, tako da je njen delež v skupni dodani vrednosti ostal 17-odstoten. Pri tem so trgovske družbe v letu 2025 nekoliko zmanjšale zaposlenost (na 89.060 delavcev), zato se je produktivnost povečala (4,9 %) nekoliko bolj kot v povprečni gospodarski družbi in ostala tudi nominalno višja od povprečja vseh družb. Kljub manjšemu številu zaposlenih so se ob povišanju minimalne in povprečne plače stroški dela zvišali bolj kot produktivnost, kar je vodilo v povečanje deleža stroškov dela v dodani vrednosti, ki pa je bil s 58,3 % nižji kot v povprečni gospodarski družbi (61,4 %).

Neto čisti dobiček trgovskih družb se je leta 2025 povečal za 7,8 % (na 1,4 mrd evrov). Pri tem je poslovanje družb v trgovini na debelo ostalo podobno kot leta 2024, družbe v trgovini na drobno pa so neto čisti dobiček povečale za skoraj četrtino. Neto dobiček iz poslovanja se je zaradi boljšega poslovanja družb v obeh glavnih panogah povečal za 4,1 % (na 1,6 mrd evrov). Še bolj se je izboljšalo finančno poslovanje, saj so trgovske družbe v letu 2025 povečale neto dobiček iz financiranja za 80,4 % (na 107 mio evrov). Finančno poslovanje so izboljšale le družbe trgovine na drobno (povečanje dobička za 83,5 mio evrov), neto finančni dobiček družb trgovine na debelo pa se je zmanjšal za 35,6 mio evrov.

Slika 2: Rast stroškov dela na zaposlenega povprečne trgovske družbe je v letu 2025 nekoliko presegla rast dodane vrednosti na zaposlenega

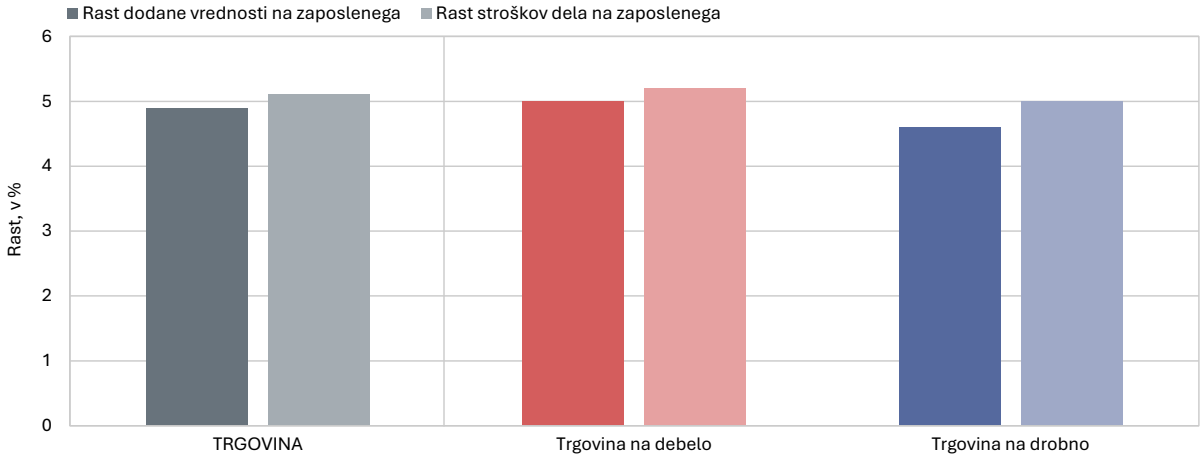

Vir podatkov: AJPES (2026), lastni izračuni.

Slika 3: Leta 2025 so neto čisti dobiček izboljšale družbe trgovine na drobno, ...

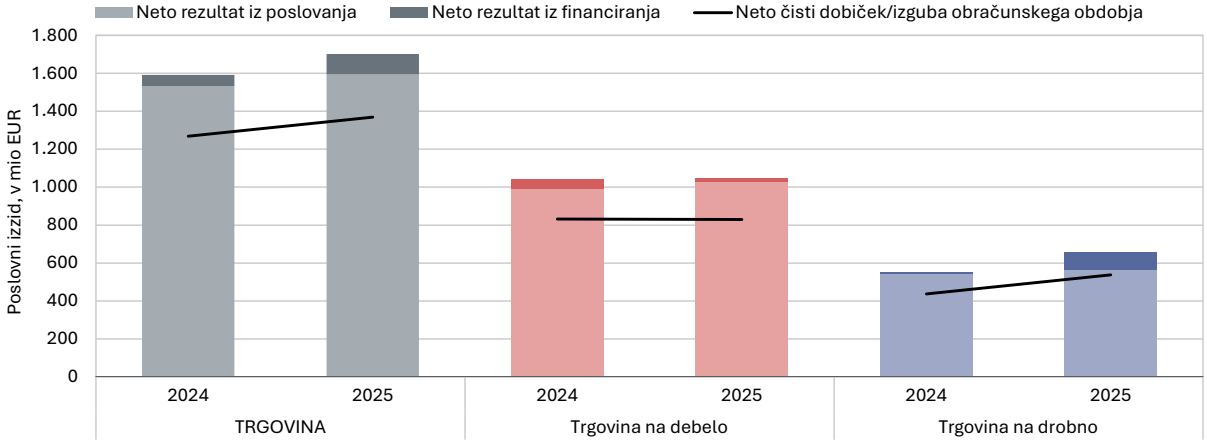

Vir podatkov: AJPES (2026), lastni izračuni.

Slika 4: ... kar je bilo predvsem posledica izboljšanja finančnega poslovanja

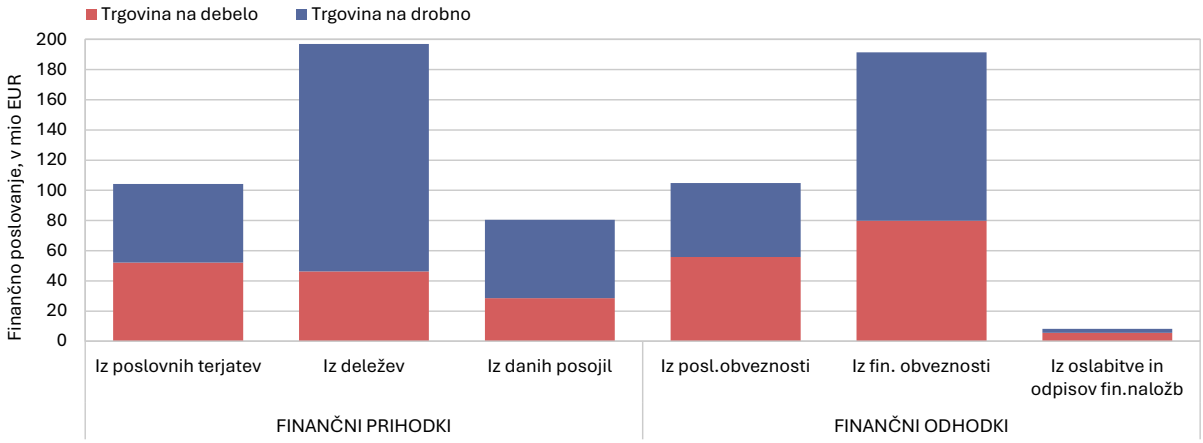

Vir podatkov: AJPES (2026), lastni izračuni.

Tabela 1: Kazalniki poslovanja gospodarskih družb v dejavnosti trgovina v letih 2024 in 2025

	2024	2025
Število gospodarskih družb	14.236	14.236
Število zaposlenih[1]	89.435	89.060
Delež zaposlenih v vseh družbah (v %)	16,7	16,6
Delež dodane vrednosti v vseh družbah (v %)	17,0	17,0
Neto[2] čisti dobiček/izguba (v mio EUR)	1.268,7	1.368,3
VELIKOST		
Sredstva/podjetje (v tisoč EUR)	1.661	1.713
Število zaposlenih/podjetje	6,3	6,3
OPREMLJENOST DELA S SREDSTVI		
Povprečna sredstva/zaposlenega (v tisoč EUR)	264	270
GOSPODARNOST		
Gospodarnost poslovanja	1,035	1,035
DONOSNOST		
Donosnost sredstev (v %)	5,4	5,7
Donosnost prihodkov (v %)	2,8	2,9
PRODUKTIVNOST		
Dodana vrednost/zaposlenega (v EUR)	65.482	68.688
STROŠKI DELA		
Stroški dela/zaposlenega (v EUR)	38.070	40.030
Delež stroškov dela v dodani vrednosti (v %)	58,1	58,3
FINANCIRANJE IN PLAČILNA SPOSOBNOST		
Delež dolga v virih sredstev (v %)	55,2	54,5
Delež kratk. obveznosti v virih sredstev (v %)	39,2	38,7
Kapitalska pokritost dolg. sredstev (v %)	113,1	117,3
Dolg. pokritost dolg. sredstev in zalog (v %)	99,2	101,1
IZVOZNA USMERJENOST		
Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu (v %)	27,5	27,4
STRUKTURA SREDSTEV		
Delež dolg. sredstev v sredstvih (v %)	39,6	38,7
Delež strojev in naprav ter druge opreme in naprav v dolgoročnih sredstvih (v %)	14,5	15,1

Vir podatkov: AJPES (2026), lastni izračuni. Opombe: Podatki za leto 2024 in 2025 so iz zaključnih računov za leto 2025, ki vključujejo le družbe, ki so poslovale v letu 2025. [1] Podatki o številu zaposlenih pomenijo povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju in se zato razlikujejo od podatkov o številu zaposlenih, ki jih objavlja SURS. [2] Razlika med čistim dobičkom in izgubo obračunskega obdobja.

Gospodarnost poslovanja trgovskih družb je v letu 2025 ostala podobna kot v predhodnem letu, pribitek nad stroški pa se je povečal. Leta 2025 so se ob šibki gospodarski aktivnosti in prepolovljeni rasti zasebne potrošnje glede na leto prej poslovni prihodki povečali za 3,9 %. Prav toliko so se povečali tudi poslovni odhodki, predvsem zaradi 3,8 % višjih stroškov blaga, materiala in storitev, ki zajemajo skoraj 90 % vseh poslovnih odhodkov. Pod vplivom dviga minimalne in povprečne plače so bili ob sicer manjšem številu zaposlenih precej višji tudi stroški dela (za 4,7 %). Ob takšnih gibanjih je gospodarnost povprečne trgovske družbe leta 2025 ostala podobna kot leta 2024, pribitek nad stroški pa se je nekoliko povečal.[4] Pri tem se je gospodarnost poslovanja družb trgovine na debelo zmanjšala, njihov pribitek pa je ostal enak kot leta 2024, družbe trgovine na drobno pa so povečale tako gospodarnost poslovanja kot pribitek.

Slika 5: Presežek prihodkov od prodaje nad stroški blaga, materiala, storitev in dela (pribitek) se je leta 2025 povečal le pri družbah trgovine na drobno

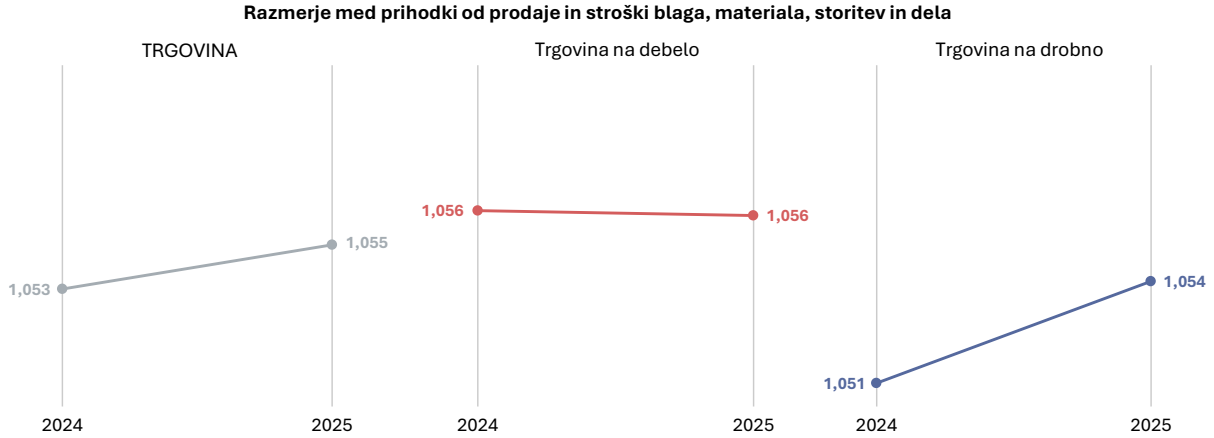

Vir podatkov: AJPES (2026), lastni izračuni.

Zadolženost trgovskih družb se je v letu 2025 zmanjšala. Zadolženost, merjeno z deležem dolga v virih sredstev, so zmanjšale družbe obeh oddelkov, in sicer skupaj na 54,5 %. Bolj zadolžene pa so ostale družbe v trgovini na drobno.

Slika 6: Zadolženost družb v trgovini na drobno je ostala precej višja kot v trgovini na debelo

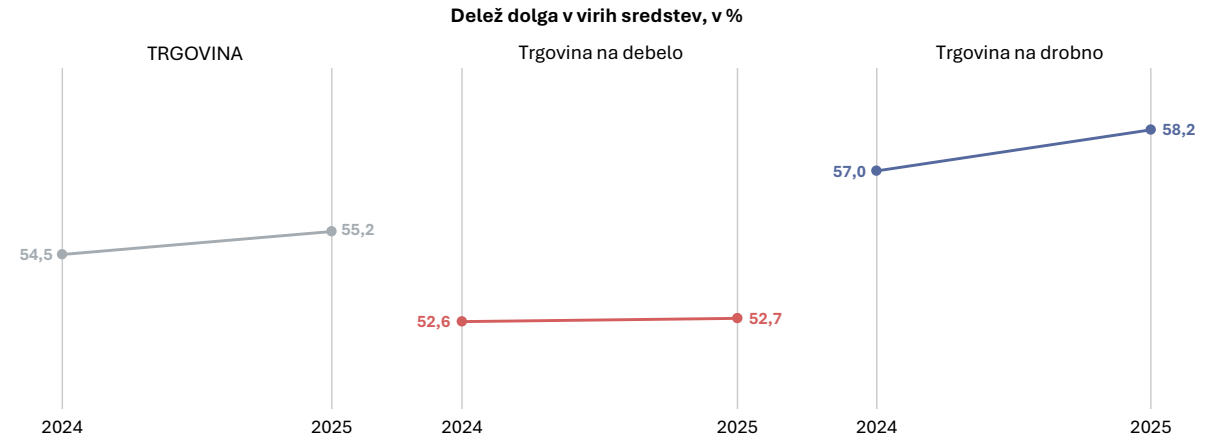

Vir podatkov: AJPES (2026), lastni izračuni.

[4] Pribitek je izračunan kot razmerje med prihodki od prodaje in stroški za nabavo blaga, materiala in storitev ter stroški dela.

3 Poslovanje družb v trgovini na debelo

Trgovino na debelo sestavlja več precej enakovrednih skupin dejavnosti (3-mestna SKD številka). Med največjimi skupinami – vsaka ima okoli 20-odstotni delež v celotni dodani vrednosti gospodarskih družb trgovine na debelo – so: (i) *trgovina na debelo z izdelki za široko rabo (G 46.4)*, kjer z več kot 60-odstotnim deležem prevladujejo družbe, ki se ukvarjajo s trgovino na debelo s farmacevtskimi in medicinskimi izdelki (G 46.46); (ii) *trgovina na debelo za plačilo ali po pogodbi (G 46.1)*, kjer z nekoliko pod 60-odstotnim deležem prevladujejo družbe, ki se ukvarjajo s posredništvom pri nespecializirani prodaji na debelo (G 46.19); (iii) *druga specializirana trgovina na debelo (G 46.8)*, kjer z nekoliko pod 60-odstotnim deležem prevladujejo družbe, ki se ukvarjajo s trgovino na debelo s kovinskimi proizvodi, inštalacijskim materialom in napravami za ogrevanje ter s trgovino na debelo z lesom, gradbenim materialom in sanitarno opremo (G 46.84 in G 46.83); ter (iv) *nespecializirana trgovina na debelo (G 46.9)*.

Družbe trgovine na debelo so v letu 2025 povečale dodano vrednost in produktivnost. Pri tem so dodano vrednost povečale bolj kot trgovina na drobno in tako še okrepile nekaj več kot polovični delež v dodani vrednosti celotne trgovinske dejavnosti (za 0,5 o. t. na 52,0 %). Ob precej nižji rasti števila zaposlenih od rasti dodane vrednosti so za 5,0 % povečale tudi produktivnost dela, še nekoliko bolj pa stroške dela na zaposlenega, tako da se je nekoliko povečal tudi delež stroškov dela v dodani vrednosti, ki pa je bil s 54,9 % nižji kot v povprečni trgovski gospodarski družbi (58,3 %). Na dinamiko rasti dodane vrednosti in produktivnosti trgovine na debelo so najbolj vplivale družbe treh razredov (4-mestna SKD): (i) trgovine na debelo s farmacevtskimi in medicinskimi izdelki (G 46.46), (ii) trgovine na debelo s kovinskimi proizvodi, inštalacijskim materialom in napravami za ogrevanje (G 46.84) ter (iii) trgovine na debelo z lesom, gradbenim materialom in sanitarno opremo (G 46.83). V vseh sta se dodana vrednost in produktivnost povečali za okoli desetino.

Slika 7: K povečanju neto čistega dobička v letu 2025 so največ prispevale družbe trgovine na debelo z izdelki za široko rabo

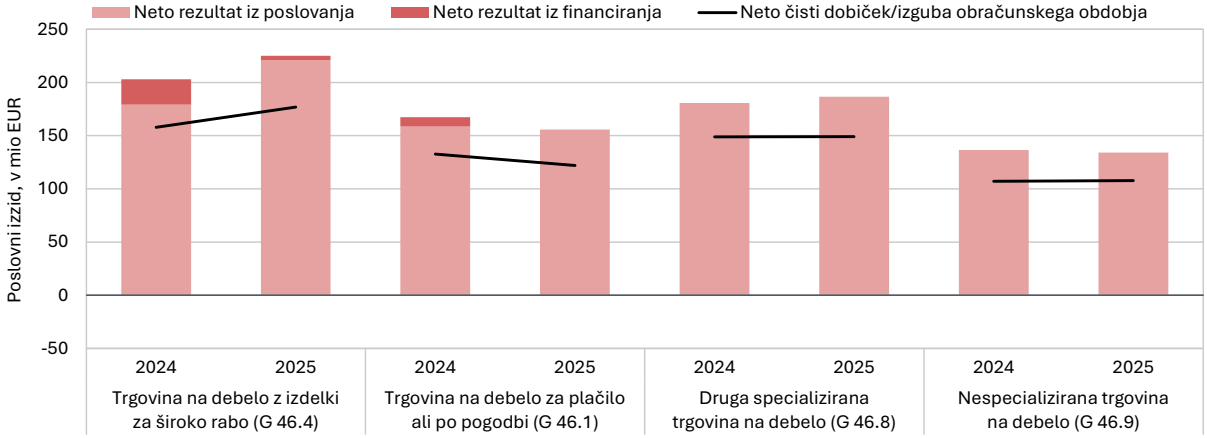

Vir podatkov: AJPES (2026), lastni izračuni.

Neto čisti dobiček poslovnega leta je lani ostal podoben kot leta 2024. Neto dobiček iz poslovanja družb oddelka trgovina na debelo se je v letu 2025 povečal za 4,1 % oz. 40,7 mio evrov. Glavnino povečanja (38,4 mio evrov) so ustvarile družbe trgovine na debelo s farmacevtskimi in medicinskimi izdelki (G 46.46). Svoje poslovanje so izboljševale vse od leta 2017[5], ko se je njihova prodaja povečala predvsem na trge EU. V prvem obdobju epidemije, v letih 2020–2021, so prodajo še okrepile, nato pa v naslednjih treh letih ohranjale visoko raven prodajnih prihodkov. V letu 2025 se je ob višji rasti poslovnih prihodkov kot poslovnih

[5] V dejavnosti 46.46 po novi SKD (2025) ni bilo večjih sprememb, kar omogoča primerjavo za daljše časovno obdobje.

odhodkov neto dobiček iz poslovanja povečal za tretjino. Za več kot desetino se je povečal tudi neto dobiček iz poslovanja družb, ki se ukvarjajo s trgovino na debelo s kovinskimi proizvodi, inštalacijskim materialom in napravami za ogrevanje (G 46.84) ter s trgovino na debelo z lesom, gradbenim materialom in sanitarno opremo (G 46.83). Z nekoliko nižjim neto dobičkom iz poslovanja pa so leto 2025 zaključile družbe, ki se ukvarjajo s trgovino na debelo za plačilo ali po pogodbi (G 46.1). Družbe vseh omenjenih panog so bile v letu 2025 manj uspešne pri finančnem poslovanju. Pri vseh je neto dobiček iz financiranja močno upadel – po močnem zvišanju leto prej najbolj (za več kot 18 mio evrov) pri družbah, ki trgujejo na debelo s farmacevtskimi in medicinskimi izdelki (G 46.46). Skupni *neto dobiček iz financiranja* družb trgovine na debelo se je zmanjšal za 35,6 mio evrov, skupni *neto čisti dobiček* pa je bil podoben kot leto prej (upad za 0,2 % na 830,1 mio evrov).

Slika 8: Neto dobiček iz poslovanja v trgovini na debelo s farmacevtskimi in medicinskimi izdelki se je v letu 2025 še povečal

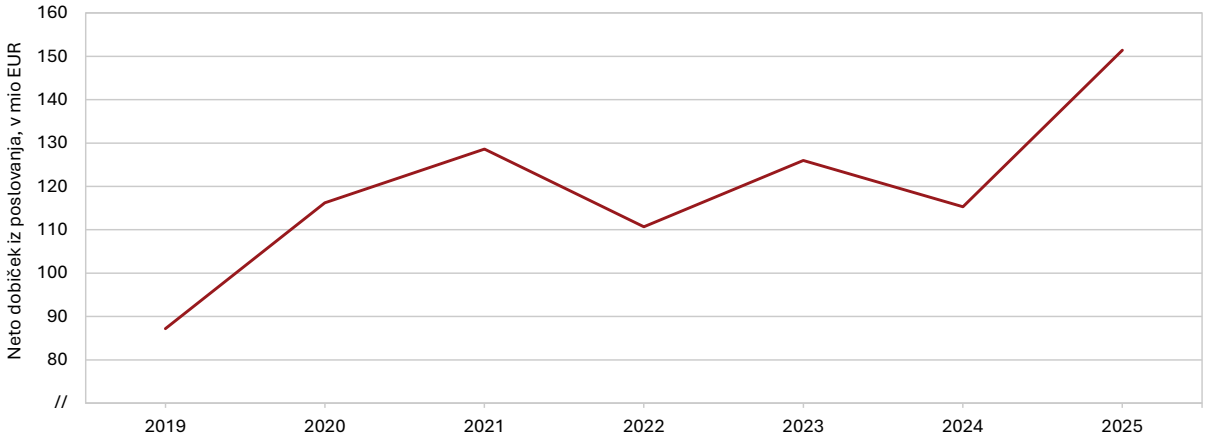

Vir podatkov: AJPES (2026), lastni izračuni.

4 Poslovanje družb v trgovini na drobno

V trgovini na drobno prevladujejo nespecializirane trgovine, ki prodajajo predvsem živila, pijače in tobačne izdelke. Skoraj polovico dodane vrednosti trgovine na drobno ustvarijo družbe skupine *nespecializirana trgovina na drobno (G 47.1)*, v kateri s 76-odstotnim deležem prevladujejo trgovine na drobno, ki prodajajo predvsem živila, pijačo in tobačne izdelke (hipermarketi, supermarketi, veleblagovnice in diskonti; G 47.110). Sledijo družbe štirih skupin, od katerih ima vsaka okoli 10-odstotni delež v celotni dodani vrednosti trgovine na drobno: (i) *trgovina na drobno z drugim blagom, razen motornih vozil in motornih koles (G 47.7)*, kjer s tretjinskim deležem prevladujejo družbe trgovine na drobno z oblačili (G 47.71), (ii) *trgovina na drobno z motornimi vozili, motornimi kolesi ter deli in opremo zanje (G 47.8)*, kjer z nekoliko nad 80-odstotnim deležem prevladujejo družbe trgovine na drobno z motornimi vozili (G 47.81), (iii) *trgovina na drobno z drugo gospodinjsko opremo (G 47.5)*, kjer z nekoliko manj kot 80-odstotnim deležem prevladujejo družbe trgovine na drobno s kovinskimi izdelki, gradbenim materialom, barvami in steklom ter trgovine na drobno s pohištvom, svetili, namizno posodo in drugimi izdelki za gospodinjstvo (G 47.52 in G 47.55) in (iv) *trgovina na drobno z motornimi gorivi* (G 47.3).

Družbe trgovine na drobno so v letu 2025 povečale dodano vrednost in produktivnost. Pri tem je bila rast dodane vrednosti nekoliko nižja kot pri družbah trgovine na debelo, tako da se je njihov delež v dodani vrednosti celotne trgovinske dejavnosti zmanjšal na 48 %. Ob zmanjšanju števila zaposlenih so povečale tudi produktivnost dela (za 4,6 %), vendar manj kot stroški dela na zaposlenega, zato se je nekoliko povečal tudi delež stroškov dela v dodani vrednosti, ki je bil z 61,9 % tudi nekoliko višji kot v povprečni gospodarski družbi (61,4 %). Na rast dodane vrednosti in produktivnosti so vplivale predvsem družbe, ki se ukvarjajo z nespecializirano trgovino na drobno (G 47.1), ter družbe trgovine na drobno z drugim blagom, razen motornih vozil in motornih koles (G 47.7). Družbe obeh skupin so dodano vrednost in produktivnost dela povečale za okoli desetino.

Slika 9: V letu 2025 so neto čisti dobiček povečale družbe večine večjih panog trgovine na drobno

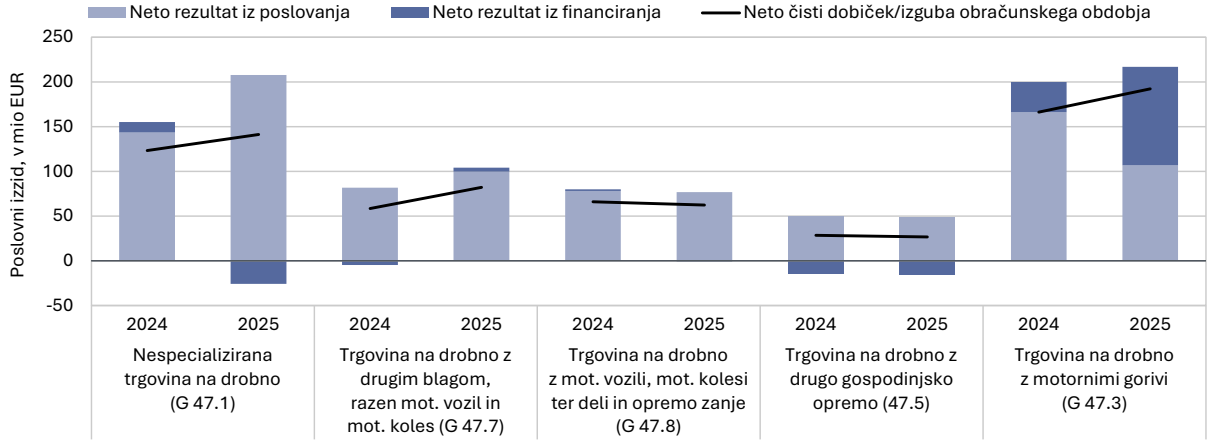

Vir podatkov: AJPES (2026), lastni izračuni.

Neto čisti dobiček se je lani močneje povečal. V primerjavi z letom 2024 je bil višji za 23,2 % oz. 101,2 mio evrov in je dosegel 538,2 mio evrov. Ob enakem, 1,6-odstotnem povečanju poslovnih prihodkov in poslovnih odhodkov se je *neto dobiček iz poslovanja* povečal za 4 % oz. 21,4 mio evrov. Pri tem so se povečali poslovni prihodki, ustvarjeni na domačem trgu, prihodki s tujih trgov pa so se zmanjšali, zato se je izvozna usmerjenost družb trgovine na drobno zmanjšala na 17,3 %. Med poslovnimi odhodki so se najbolj povečali stroški dela (3,9 %), kar je bilo ob manjšem številu zaposlenih kot v letu 2024 posledica dviga minimalne in povprečne plače. Stroški blaga, materiala in storitev, ki predstavljajo 90 % vseh poslovnih

odhodkov, so se povečali za 1,5 %. Družbe trgovine na drobno so v letu 2025 precej bolj izboljšale svoje finančno poslovanje, saj se je *neto dobiček iz financiranja* povečal kar za 83,5 mio evrov. Pri tem so se povečali finančni prihodki, močneje pa zmanjšali finančni odhodki. Na poslovanje celotne panoge so močno vplivale družbe nespecializirane trgovine na drobno, predvsem z živili, pijačami ali tobačnimi izdelki (G 47.110), in trgovine na drobno z motornimi gorivi (G 47.3). V obeh dejavnostih z letom 2025 ni prišlo do večjih sprememb Standardne klasifikacije dejavnosti, zato njihovo poslovanje v nadaljevanju analiziramo tudi v daljšem časovnem obdobju. Na poslovanje celotnega oddelka pa so močno vplivale tudi družbe trgovine na drobno z drugim blagom, razen motornih vozil in motornih koles (G 47.7), ki so ob povečanju neto dobička iz poslovanja in financiranja močno povečale svoj neto čisti dobiček (za 23,5 mio evrov). Prav tako so na poslovanje oddelka vplivale družbe trgovine na drobno z motornimi vozili, motornimi kolesi ter deli in opremo zanje (G 47.8) ter družbe trgovine na drobno z drugo gospodinjsko opremo (G 47.5). Te so ob zmanjšanju neto dobička iz poslovanja in povečanju neto izgube iz financiranja poslovno leto končale s skupaj 5,5 mio evrov nižjim neto čistim dobičkom.

Poslovni rezultat družb nespecializirane trgovine na drobno, ki prodajajo predvsem živila, pijače ali tobačne izdelke, se je v letu 2025 izboljšal drugič zapored. Gre za podrazred 47.110 po Standardni klasifikaciji dejavnosti, v katerem poslujejo hipermarketi, marketi in diskonti. Po neto čisti izgubi leta 2017 so družbe od leta 2018 poslovale z *neto čistim dobičkom*. V letih 2020 in 2021 se je poslovanje družb močno spremenilo zaradi epidemije. Leta 2020 se je neto čisti dobiček zaradi slabšega finančnega poslovanja občutno zmanjšal, hkrati pa se je neto dobiček iz poslovanja povečal zaradi večje prodaje živil in neživil, povezane z ustvarjanjem zalog, večjo porabo hrane doma ter hitro rastjo spletne prodaje. Ti dejavniki so se še izraziteje pokazali v letu 2021, ko sta se neto dobiček iz poslovanja in posledično tudi neto čisti dobiček skokovito povečala. Po zelo ugodnem poslovnem letu 2021 so se v naslednjih letih razmere poslovanja zaostrile. Višje nabavne cene so občutneje povečale najpomembnejšo postavko poslovnih odhodkov trgovcev – stroške blaga, materiala in storitev, ki predstavljajo 83 % vseh poslovnih odhodkov. Ti so se v letu 2022 povečali za 10 %, v letu 2023 še za 9 %, v letu 2024, ko so se ti stroški v povprečni gospodarski družbi zmanjšali za 4 %, pa še za 3 %. Šele v letu 2025 se je njihova rast ustavila, tako da je rast poslovnih odhodkov, med katerimi so se stroški dela sicer nadalje povečali, zaostajala za rastjo poslovnih prihodkov. Posledično se je neto dobiček iz poslovanja močno povečal.

Slika 10: Finančni odhodki iz oslabitev gospodarskih družb v nespecializirani trgovini na drobno, ki prodajajo predvsem živila, pijačo ali tobačne izdelke, so tudi v letu 2025 ostali zelo nizki

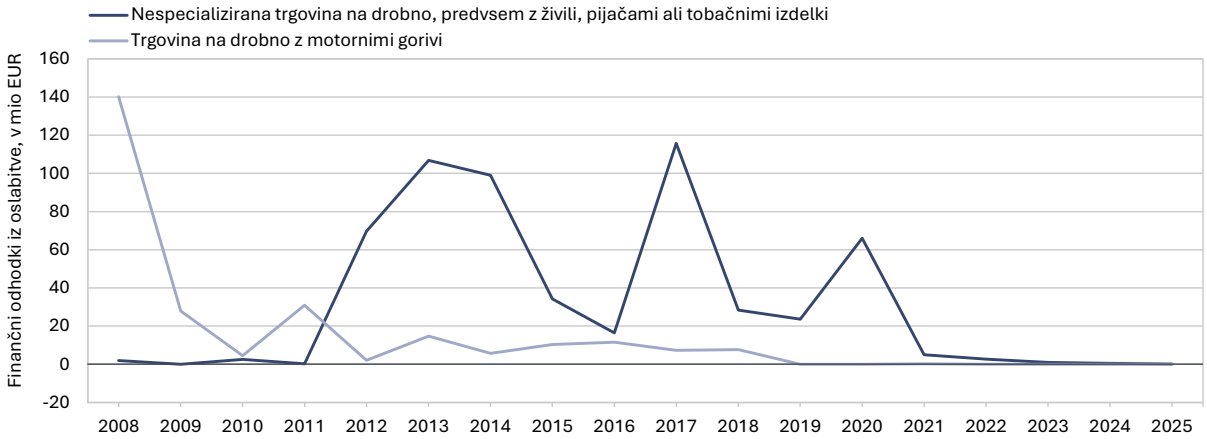

Vir podatkov: AJPES (2026), lastni izračuni.

Okvir 1: Koncentracija v nespecializiranih pretežno živilskih prodajalnah na drobno

Zmanjševanje koncentracije pretežno živilskih prodajaln v Sloveniji, prisotno od leta 2007, se je po nihanjih med epidemijo v naslednjih letih nadaljevalo. Za nespecializirane trgovine na drobno, ki prodajajo predvsem živila, pijačo ali tobačne izdelke (hipermarketi, marketi, diskonti ...)[6], je bila po letu 2000 značilna krepitev koncentracije zaradi propadanja manjših družb oz. njihovega povezovanja ali prevzemanja s strani večjih podjetij. Stopnja koncentracije, merjena s Hirschman-Herfindahlovim indeksom (HHI), je v tej panogi leta 2005 presegla mejo visoke koncentracije (1800). Potem ko je leta 2006 dosegla najvišjo vrednost (3.387), se je v naslednjih letih zniževala in leta 2017 z vrednostjo 1.798 prvič padla pod mejo visoke koncentracije (1.800). Leta 2018 se je še nekoliko znižala in ostala podobna tudi v 2019. Zniževanje koncentracije je bilo predvsem posledica krepitve prodaje v diskontih, ki so na slovenski trg vstopili v letih 2005 in 2007. Ti so s širitvijo svojih poslovnih mrež in spreminjanjem nakupovalnih navad kupcev, do katerih je prišlo tudi zaradi gospodarske krize (z začetkom leta 2008), v letu 2019 skupaj ustvarili 27,7 % celotnega prihodka od prodaje panoge na slovenskem trgu (leta 2007 6,5 %, v letu 2018 26,4 %). Delež največjih treh tradicionalnih družb v prihodku panoge se je tako v dobrem desetletju močno znižal (z 82,9 % leta 2007 na 61,1 % leta 2019). Ob razmahu epidemije covida-19 v letu 2020 so se razmere močno spremenile. Delež prodaje v treh največjih tradicionalnih trgovinah v čistih prihodkih od prodaje panoge se je po več letih znova povečal (na 63,8 %). Na to so med drugim vplivale večje možnosti dostopa do spletnih trgovin oz. dostave in večja razpredenost prodajaln teh trgovcev, kar je bilo predvsem pomembno v obdobjih omejenega gibanja na občine in/ali pokrajine ter ob karanteni in obolevnosti. Delež se je nato v letu 2021, ob manj pogostih omejitvah gibanja, in nadalje še v obdobju 2022–2025, ko so se v razmerah zvišanih cen potrošniki preusmerjali k cenejšim diskontnim trgovcem, ponovno zmanjšal in v letu 2025 upadel na 53,1 %. Delež diskontov pa se je povečal in v istem letu dosegel 37 %, kar je največ doslej. Stopnja koncentracije, merjena s Hirschman-Herfindahlovim indeksom (HHI), je bila tako leta 2025 z vrednostjo 1.487 najnižja po letu 2005.

Slika 11: Koncentracija družb v nespecializiranih, pretežno živilskih prodajalnah na drobno se je po nihanjih med epidemijo v naslednjih letih zmanjšala

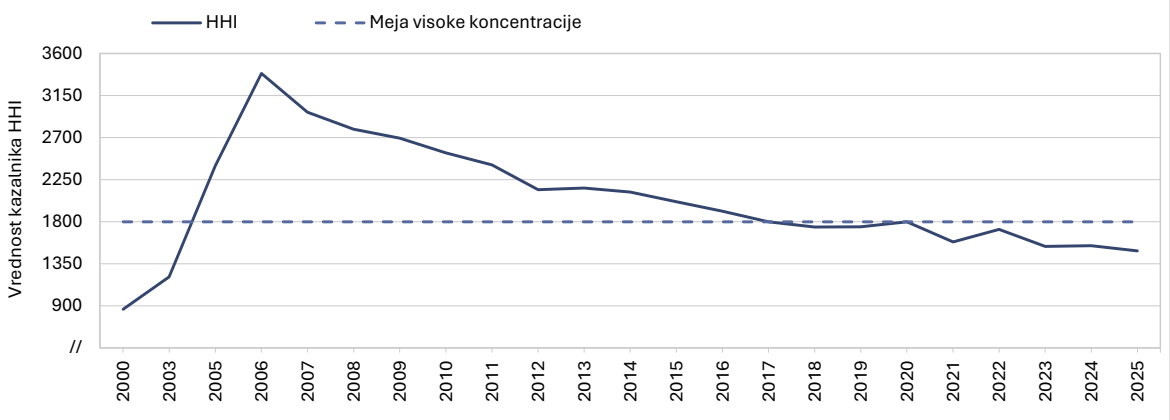

Vir podatkov: AJPES (2026), lastni izračuni. Opomba: HHI – Hirschman-Herfindahlov indeks koncentracije.

Družbe trgovine na drobno z motornimi gorivi so po močnem poslabšanju v letu 2022 v naslednjih dveh letih poslovanje precej izboljšale. Po rekordnem neto čistem dobičku leta 2018 se je ta do leta 2020 zaradi epidemije in omejitev gibanja močno zmanjšal, leta 2021 pa se je ob večjem povpraševanju po

[6] Družbe, ki so po SKD registrirane v 47.110 in v katerih s spremembo SKD ni prišlo do razlik.

naftnih derivatih in višjih cenah ponovno občutno povečal. Leta 2022 se je poslovanje zaradi energetske krize, regulacije cen goriv in visokih nabavnih cen energentov izrazito poslabšalo, saj se je neto dobiček iz poslovanja zmanjšal za 96 %. Ob umirjanju nabavnih cen so se poslovni odhodki v letih 2023–2025 zmanjševali. Leta 2023 se je zaradi hitrejšega znižanja odhodkov od prihodkov neto dobiček iz poslovanja močno povečal, v letih 2024 in 2025 pa se je zaradi še izrazitejšega upada poslovnih prihodkov ponovno zmanjšal. Hkrati se je dobiček iz financiranja, ki je bil leta 2024 prvič po letu 2018 pozitiven, v letu 2025 še občutno povečal zaradi višjih finančnih prihodkov (predvsem iz deležev) in nižjih finančnih odhodkov (predvsem iz poslovnih obveznosti). Posledično so družbe leto 2025 zaključile z neto čistim dobičkom v višini 192,3 mio evrov, kar je bilo za okoli petino več kot leto prej.

Pribitki družb trgovine na drobno z motornimi gorivi in družb v nespecializirani pretežno živilski trgovini na drobno so kljub izboljšanju v letu 2025 ostali močno pod najvišjimi vrednostmi iz leta 2021. Pri družbah obeh panog je bil pribitek, izračunan kot razmerje med prihodki od prodaje in stroški za nabavo blaga, materiala in storitev ter stroški dela, v letu 2021 najvišji v celotnem obdobju. V nespecializirani trgovini na drobno pretežno z živili, pijačami in tobačnimi izdelki se je po letu 2016 krepil, močneje v letih 2020 in 2021, do leta 2024 pa se je zmanjševal in približal vrednostim pred letom 2019. Kljub povečanju je leta 2025 ostal močno pod najvišjo vrednostjo iz leta 2021. Družbam v trgovini na drobno z motornimi gorivi, kjer se je po močnejši krepitvi v letu 2021 leta 2022 pribitek zmanjšal na najnižjo raven od leta 2008, pa se je v naslednjih treh letih nekoliko okrepil, a bil leta 2025 še vedno razmeroma nizek.

Slika 12: Presežek prihodkov od prodaje nad stroški blaga, materiala, storitev in dela (pribitek) v družbah nespecializirane pretežno živilske trgovine na drobno ter trgovine na drobno z motornimi gorivi je v letu 2025 ostal nižji kot v rekordnem letu 2021

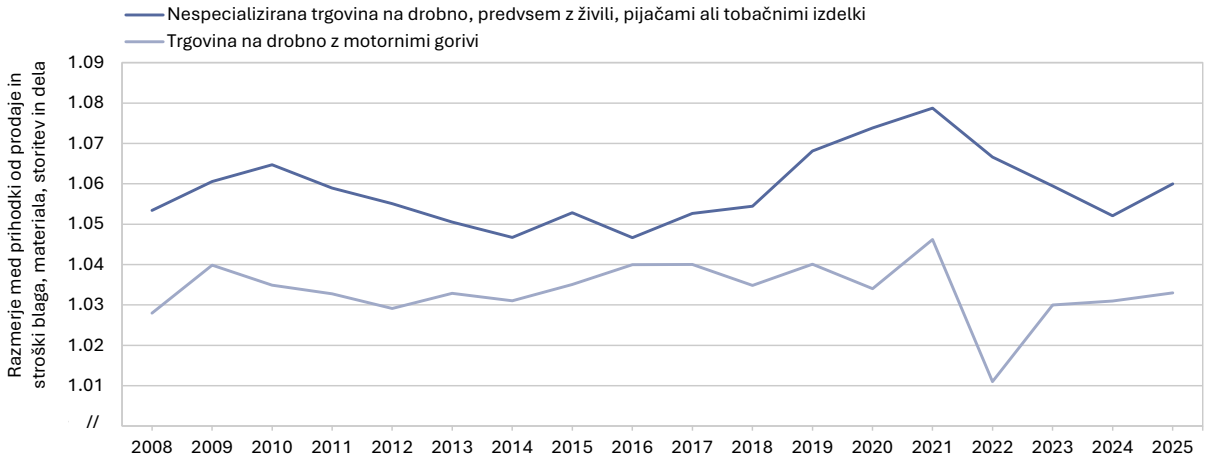

Vir podatkov: AJPES (2026), lastni izračuni.

5 Zaključek

Z letom 2025 je prišlo do spremembe Standardne klasifikacije dejavnosti (SKD), zaradi česar je v primerjavi s predhodno SKD, ki je bila v veljavi od leta 2008, v dejavnosti trgovine prišlo do večjih sprememb. Tokratna analiza tako (večinoma) omogoča le analizo poslovanja gospodarskih družb v letu 2025 in primerjavo z njihovim poslovanjem v letu 2024.

Glavni poudarki analize:

- **Trgovina:** trgovinska dejavnost je v letu 2025 ohranila pomembno vlogo v slovenskem gospodarstvu in poslovanje zaključila z boljšimi rezultati kot leto prej. Rast dodane vrednosti in produktivnosti je bila primerljiva s povprečjem vseh gospodarskih družb, ob tem pa se je povečal tudi neto čisti dobiček. K izboljšanju poslovanja so prispevali predvsem boljši poslovni in finančni rezultati.

- **Trgovina na debelo:** trgovina na debelo je tudi v letu 2025 po ustvarjeni dodani vrednosti ostala največji del trgovinske dejavnosti. Družbe so povečale dodano vrednost in produktivnost, zlasti v panogah farmacevtskih izdelkov ter gradbenega materiala in kovinskih proizvodov. Kljub izboljšanju poslovnega izida je skupni neto čisti dobiček zaradi slabšega finančnega poslovanja glede na leto prej ostal skoraj nespremenjen.

- **Trgovina na drobno:** trgovina na drobno je v letu 2025 opazno izboljšala poslovne rezultate in pomembno prispevala k rasti dobičkonosnosti celotne trgovinske dejavnosti. Ob rasti dodane vrednosti in produktivnosti se je neto čisti dobiček občutno povečal, predvsem zaradi boljšega finančnega poslovanja. Največji vpliv na rezultate so imele nespecializirane trgovine z živili, pijačami ali tobačnimi izdelki (večinoma hipermarketi in diskontne prodajalne) ter trgovina z motornimi gorivi – obe dejavnosti sta po zahtevnejšem obdobju ponovno izboljšali poslovanje.

6 Priloga

Opredelitev kazalnikov, uporabljenih v analizi poslovanja gospodarskih družb

KAZALNIKA VELIKOSTI
Sredstva na podjetje
001/število podjetij
Število zaposlenih na podjetje
188/število podjetij

KAZALNIK OPREMLJENOSTI DELA S SREDSTVI
Povprečna* sredstva na zaposlenega
$((001_1 + 001_0)/2)/188$

KAZALNIK GOSPODARNOSTI
Gospodarnost poslovanja = poslovni prihodki/poslovni odhodki
(126/127)

KAZALNIKI DONOSNOSTI
Donosnost sredstev = neto čisti dobiček (izguba) obračunskega obdobja/povprečna* sredstva
$(186–187)/((001_1 + 001_0)/2)$
Donosnost prihodkov = neto čisti dobiček (izguba) obračunskega obdobja/celotni prihodki
(186–187)/(126 + 153 + 178)
Donosnost kapitala = neto čisti dobiček (izguba) obračunskega obdobja/povprečni* kapital
$(186–187)/((056_1 + 056_0)/2)$

KAZALNIK PRODUKTIVNOSTI
Dodana vrednost na zaposlenega
(126–128–148)/188

KAZALNIKA STROŠKOV DELA
Stroški dela na zaposlenega
(139/188)
Delež stroškov dela v dodani vrednosti
(139/(126–128–148))

KAZALNIKI FINANCIRANJA IN PLAČILNE SPOSOBNOSTI

Delež dolga (kratkoročne in dolgoročne finančne ter poslovne obveznosti, rezervacije in pasivne časovne razmejitve) v virih sredstev

((072 + 075 + 085 + 095)/055)

Delež kratkoročnih obveznosti (s pasivnimi časovnimi razmejitvami) v virih sredstev

((085 + 095)/055)

Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev

(056/002)

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog

(056 + 072 + 075)/(002 + 034)

KAZALNIK IZVOZNE USMERJENOSTI

Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih od prodaje

(115 + 118)/110

KAZALNIKA STRUKTURE SREDSTEV

Delež dolgoročnih sredstev v sredstvih

(002/001)

Delež proizvajalnih strojev in naprav ter druge opreme in naprav v dolgoročnih sredstvih

((013 + 014)/002)

Opombi: Številke v formulah pomenijo ustrezno šifro AOP. * Pri izračunu povprečne vrednosti sredstev in kapitala se upošteva podatek o vrednosti sredstev/kapitala ob koncu tekočega in ob koncu preteklega leta za družbe, ki so poslovale v tekočem letu.

Literatura in viri

AJPES. (2026). Statistični podatki iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida za gospodarske družbe in samostojne podjetnike. Ljubljana: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

Koprivnikar Šušteršič, M. (2023, 11. julij). Poslovanje trgovskih gospodarskih družb do leta 2022. Pridobljeno 26. 6. 2024 s https://www.umar.gov.si/publikacije/kratke-analize/publikacija/poslovanje-trgovskih-gospodarskih-druzb-do-leta-2022

Letno poročilo skupine petrol in družbe Petrol, d.d. za leto 2025. (2026). Pridobljeno 9. 7. 2026 s https://seonet.ljse.si/esef/55868/

SURS. (2025). Razlike med SKD2008 in SKD2025. Ljubljana: SURS.

SURS. (2026). Standardna klasifikacija dejavnosti SKD2025. Ljubljana: SURS.